

Наталія КАЛЬКА,
старший викладач кафедри
практичної психології Інституту
управління, психології та безпеки
Львівського державного
університету внутрішніх справ

РОЛЬ ФЕЙКІВ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ

Поняття «фейк» широко застосовують для позначення явищ, що пов'язані із інформаційною містифікацією. До них належать фальшиві тексти, фото, аудіо- та відеозаписи, блоги під чужим іменем, сфальсифіковані сторінки популярних сайтів тощо. Зазвичай, фейки включають в себе хибну чи частково спотворену інформацію про факти, подій та явища.

У нових реаліях особливо небезпечними стають фейкові новини як одиниця інформації, що становить велику загрозу для користувачів соціальних мереж, суспільства і держави загалом.

Ефективність фейкінгу базується на успішному використанні маніпулятивних комунікативних технологій, за допомогою яких здійснюється вплив на аудиторію споживачів певної інформації. Завдяки цьому впливу вдається сформуванню певний погляд на проблему, створити хибне чи спотворене уявлення про дійсність.

В. Маляренко зазначає, що фейкові повідомлення як інструментарій інформаційної війни мають на меті посіяти сумніви і переконати аудиторію у правдивості поданої інформації [1, с. 22].

Фейкінг щільно пов'язаний із використанням маніпулятивних комунікативних технологій, тому творці фейків прагнуть нав'язати аудиторії свою точку зору, сформуванню певний погляд на ту чи іншу проблему, створити хибне чи спотворене уявлення про дійсність. Через цілеспрямоване неправдиве інформування людям повідомляють хибну інформацію і у такий спосіб впливають на зміну їх поглядів, думок та ставлень, спонукаючи до певних дій, часто деструктивних.

Для того, щоб вберегти себе від впливу фейкових новин слід пам'ятати про їхні діагностичні ознаки у порівнянні з істинними, а саме недостовірність інформації про факт чи подію, що пов'язаний із використанням певних мовних засобів репрезентації; маскуванню під новину про реальний факт чи подію, розповсюдження у нових медіа, адресність до масової аудиторії (заголовки типу «УСІМ! УСІМ! УСІМ!», «ТЕРМІНОВО!»); сенсаційність повідомлення, що створене шляхом використання спеціальних мовних та невербальних засобів привернення уваги, наприклад «Поки Ви спали...», ««Будьте пильними...»; апеляція до почуттів а емоцій аудиторії для посилення ефекту впливу на споживача інформації.

Оскільки останнім часом все частіше інформація поширюється здебільшого через мережу Інтернет її користувачам варто бути максимально пильними під час сприймання інформації: взяти до уваги розважально-ігрову спрямованість, особливе привернення уваги до особистості, компанії чи проекту («хайпова» інформація), дискредитація інших осіб чи компаній, дискримінація за певною ознакою, використання яскравих заголовків для фокусування уваги на неправдивій інформації.

Загалом, фейки спрямовані на постійну маніпуляцію інформацією, о відображається на впливі на свідомість людини, породження та поширення дезінформації, зростанню інформаційних атак, спотворення аналізу ситуації з прогнозування наслідків подій за деструктивним сценарієм. Тому фейки породжують дестабілізацію настроїв у суспільстві і навіть створюють негативний імідж держави.

Список використаних джерел

1. Маляренко В. І., Кращі практики зарубіжного досвіду боротьби з фейками та дезінформацією. *Інформація і право*. №3(38). 2021. С. 21-27
2. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід. Навчальний посібник. /за ред.. Л. А. Найдьонові, О. Т. Барішпольця. Київ : Міленіум, 2009. 440с.

Катерина МІТЧЕНКО

старший викладач кафедри
гуманітарних дисциплін та
психології поліцейської діяльності
ННППФНП Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ;
аспірат кафедри практичної
психології Криворізького
державного педагогічного
університету

ВИКЛИКИ В РОБОТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПІД ЧАС ОГОЛОШЕНОГО ВОЄННОГО СТАН В УКРАЇНІ

Війна в Україні ставить перед поліцейськими нові, невідомі раніше виклики, пов'язані з військовими та воєнними злочинами, злочинами, з якими мали досвід роботи, але які у зв'язку з війною мають ускладнений характер. Звична робота правоохоронця змінюється, зростає рівень стресу та психологічного навантаження. У цій доповіді будуть розглянуті основні виклики, з якими стикаються поліцейські під час воєнного стану.

Заступник Голови Національної поліції України – начальник Головного